

Valsts augu
aizsardzības dienests

2024. gadā veiktās kontroles augu aizsardzības līdzekļu uzraudzības jomā

Aija Čonka
galvenā inspektore

14.02.2025

Likumdošana

Augu aizsardzības likuma 4. pants -

Valsts uzraudzību augu aizsardzības jomā organizē un veic Valsts augu aizsardzības dienests.

Likumdošana

MK 19.03.2013. noteikumi Nr.147 «Noteikumi par profesionālo augu aizsardzības līdzekļu lietotāju, augu aizsardzības līdzekļu lietošanas operatoru, augu aizsardzības līdzekļu pārdevēju un augu aizsardzības konsultantu apmācību un apliecību izsniegšanas kārtību»

- kārtību, kādā izsniedzama atļauja profesionālo augu aizsardzības līdzekļu lietotāju, augu aizsardzības līdzekļu lietošanas operatoru, augu aizsardzības līdzekļu pārdevēju un augu aizsardzības konsultantu apmācībai
- apmācību kārtību un mācību programmas saturu;
- pārbaudījumu un apliecības izsniegšanas kārtību.

VAAD veic apmācību veicēju uzraudzību-

- Plānots arī 2025. gadā, izvērtējot riska kritērijus, pieslēgties mācībām, apmeklēt klātienē mācības un izlases veidā izskatīt materiālus, kas paredzēti apmācībām.

Likumdošana

MK 13.12.2011. noteikumi Nr. 949 «Noteikumi par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū»

Nosaka prasības augu aizsardzības līdzekļu (AAL) laišanai tirgū, tirdzniecības vietām izvirzāmos kritērijus, AAL tirdzniecības, ieviešanas, izvešanas, glabāšanas un transportēšanas prasības, AAL pārdevēju un augu aizsardzības konsultantu pienākumus, informācijas sniegšanas kārtību AAL pircējam un tās saturu, kā arī AAL aprites kontroles kārtību.

Izsniegtās apliecības

Personu skaits, kuras 2024. gadā apmācītas un saņēmušas apliecību:

1996

- 2. reģistr. klases AAL profesionālie lietotāji

48

- 1. reģistr. klases AAL profesionālie lietotāji

400

- AAL lietošanas operatori

55

- AAL pārdevēji

10

- Augu aizsardzības konsultanti

AAL aprīte

AAL izplatītāji – licencētas vietas
(apm. 250)

AAL lietotāji (visas personas, kas lieto augu
aizsardzības līdzekļus)

Augu aizsardzības līdzekļu izplatītāju kontrole

Kopā pārbaudes – 200

- No tām pilnas tirdzniecības vietu pārbaudes -138;
- Dažādas tematiskas pārbaudes -
  - AAL marķējumu kontroles- 29;
  - tirdzniecības vietas atbilstības novērtēšana -7;
  - AAL izplatīšanas pārskatu pārbaudes – 15;
- Operatīvās pārbaudes – 9.

Pārbaudes nelegālo augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanas un lietošanas novēršanai Latvijā

Pārbaužu skaits 2024. gadā - 46

plānveida vai operatīvās pārbaudes, ar mērķi novērst nelegālo AAL izplatīšanu un lietošanu-

- ja ir saņemta jebkāda veida informācija par iespējamu normatīvo aktu pārkāpumu;
- Ja, veicot jebkuru citu dienesta pārbaudi, iegūstam informāciju, ieskaitot konstatētus neatbilstošus sludinājumus par darbībām internetvietnēs.

Pārbaudes nelegālo AAL izplatīšanas un lietošanas novēršanai Latvijā

Veiktie pasākumi

- Kontroles tirgos un gadatirgos, saimniecības un bīvmateriālu veikalu pārbaudes;
- Skaidrošanas darbs ar dažādu interneta vietņu uzturētājiem;
- Vairākos gadījumos, veicot kontrolpirkumus, piesaistīta Valsts policija.

2024. gadā konstatētie AAL izplatīšanas pārkāpumi

Pārkāpumi licencētās izplatīšanas vietās (4 vietās)

- nav iesniegti kvalitātes sertifikāti par Latvijā ievestajiem AAL;
- tiek izplatīts AAL, kam beidzies derīguma termiņš vai arī netiek nodrošināts, ka katram AAL ir pievienota nepieciešamā informācija par lietojuma izmaiņām.
- Konstatēti 6 pārkāpumi (gan privātpersonām, gan juridiskām personām), kas **tirgo AAL bez licences**, daļa no tiem tirgo arī LV neregistrētus līdzekļus.
- Kopā uzsākti AP procesi pret 10 personām.

AAL aprīte

AAL izplatītāji – licencētas vietas
(apm. 250)

AAL lietotāji (visas personas, kas lieto augu
aizsardzības līdzekļus)

Augu aizsardzības līdzekļu lietošanas pārbažu veidi

Augu aizsardzības līdzekļu lietošanas pilnās pārbaudes –672;

Tematskās -

- IAA - 490 saimniecības;
- saudzējošo lauksaimniecības praksi, slāpekļa emisiju un piesārņojumu mazinošas lauksaimniecības praksēm (EKO-shēmas) – kopā 449 pārbaudes;
- Nosacījuma sistēmas prasību ievērošanas kontrole – 203 pārbaudes;
- glifosātu saturošu AAL lietošanas kontrole pirms ražas novākšanas – 35 pārbaudes;
- Pārbaudes pēc operatīvās informācijas saņemšanas – 144.

AAL Lietotāju pārbaudēs noņemtie paraugi

75

- Plānotajās un operatīvajās pārbaudēs pie dažādu kultūraugu audzētājiem

29

- Lauksaimniecības produktu integrēto audzētāju pārbaudēs

35

- AAL darbīgās vielas glifosāta atliekvielu noteikšanai

AAL lietošanas pārbaudēs konstatētie būtiskie pārkāpumi

- Nav ievērots AAL marķējums (AAL lietots ne tam mērķim /ne pret tiem kaitīgajiem organismiem, kas norādīts marķējumā) – 13 gadījumi;
- Nav ievērots AAL marķējums (nav ievērota 5 m aizsargjosla līdz blakus laukam) – 4 gadījumi;
- Nav ievērota 10 m aizsargjosla gar ūdenobjektu - 12 gadījumi;
- AAL nonācis blakus laukā – 8 gadījumi;
- AAL uzskaitē netiek veikta vai tiek veikta neprecīzi - 5 gadījumi;

AAL lietošanas pārbaudēs konstatētie būtiskie pārkāpumi

- Nav atbilstošas apliecības AAL lietošanai - 4 gadījumi;
- Lietots Latvijas Republikā neregistrēts AAL – 2 gadījumi;
- Pārsniegts vēja ātrums – 2 gadījumi;
- AAL lietošana publiskās teritorijās, nebrīdinot – 2 gadījumi;
- Lietota normatīvajiem aktiem neatbilstoša AAL lietošanas iekārta -7 gadījumi.

2024. gadā AAL lietošanas normatīvo aktu prasību pārbaudēs konstatēti

---

60

Būtiski AAL lietošanas pārkāpumi par kuriem uzsākti 43 AP procesi

---

2

Maznozīmīgi pārkāpumi par kuriem izteikts mutvārdu aizrādījums

---

Salīdzināšanai - 2023. gadā AAL lietošanas normatīvo aktu prasību pārbaudēs konstatēti

---

29

būtiski AAL lietošanas pārkāpumi par kuriem
uzsākti 27 AP procesi

4

maznozīmīgi pārkāpumi par kuriem izteikti
mutvārdu aizrādījumi

Valsts augu
aizsardzības dienests

Paldies par uzmanību!

www.vaad.gov.lv